

PYHÄJOEN KUULUMISET

LAUANTAI 04.10.2014 - VIIKKO 40

PYHÄJOEN LUKION TUOTTAMA JOUKKOJULKAISU

Elämää kuurona

TERHI PIILOLA

Syyskuun viimeisellä viikolla juhlittiin kansainvälistä kuurojen viikkoa. Viikko huipentui kansainväliseen kuurojen päivään. Maailmalla viikkoa on perinteisesti juhlistettu muun muassa marssein ja erilaisin kampanjoin.

Pyhäjokinen Aki Pirkola syntyi vuonna 1990 kuulevaan perheeseen. Kuuroutta alettiin kuitenkin epäillä jo ennen syntymää, sillä isoveljellä oli todettu peittyvästi periytyvä Usherin syndrooma. Sairaus todettiin myös Akilla.

Kommunikointia käsillä, ilmeillä ja pienillä eleillä

Akin äidinkieli on suomalainen viittomakieli. Viittomakielen opettelu alkoi varhain vauvana, kun tulkki saapui kotiin opettamaan. Perheenjäsenten kanssa poika kommunikoi viittomakielellä, jota **MONET ESIMERKIKSI KOKO PERHE LUULEVAT, ETTEIVÄT KUUROT PÄRJÄÄ YKSIIN ELÄMÄSSÄÄN**

viikonloppukurssilla. Lapsuudesta Pyhäjoella Akin mieleen ovat jääneet erityisesti leikit Päiväkoti Kivitaskussa ja kotona maatilalla vietetyt kesät ja viikonloput.

Peruskoulun Aki kävi Oulussa erityiskoulussa, jonka asuntolassa hän asui 11 vuotta. Peruskoulun jälkeen nuori mies on opiskellut 10 luokan, valmistavan koulutuksen sekä valmistunut pari vuotta sitten merkonomiksi ammattikoulusta. Valmistumisen jälkeen Aki työskenteli vuoden Pyhäjoen kirjastossa. Tulevaisuuden suunnitelmat ovat vielä avoimena. Hän kommentoi hymyillen, että vielä ei voi tietää, mitä tulevaisuus tuo tullessaan.

Aki ei kuule ääntäkään, mutta kertoo näköaistin toimivan kuin korvina: "Koska me kuurot emme kuule, turvaudumme näköaistiimme. Tunnen kovia ääniä esimerkiksi musiikin tanssilattialla, oven kiinni paukautuksen tai vaikkapa lasin pöydältä tippumisen vieressäni. Me kuurot reagoimme välittömästi, jos näemme pientäkin liikettä. Kuulevat ihmiset eivät huomaa yhtä nopeasti, jos vaikka vilkuttaa sivusta. Meille kuuroille näköaisti onkin erittäin tärkeä ja sen välityksellä saamme suurimman osan informaatiosta."

Kuurous antanut upean kulttuurin

Kuuroilla on oman rikkaan kielen lisäksi oma historia, kulttuuri ja yhteisö. Akin mielestä kuurojen kulttuuri on tiivis. Lähes kaikki tuntevat toisensa. Hänellä on kavereita ympäri Suomea ja muutamia myös ulkomailta. Suurin osa Akin ystävistä on huonokuuloisia tai kuuroja: "Kuurojen yhteisön pienuudesta johtuen kuurot ovat ystäviä keskenään, vaikka heillä olisi suuri ikäero."

Aki kertoo Kuurojenyhdistysten ajanviettopaikoista, joita on ympäri Suomea suurimmilla paikkakunnilla. Ajanviettopaikat ovat kuin toisia koteja viittomakielisille: "Ne ovat aina olleet paikkoja, joissa viittomakieli ja kuurojen kulttuuri kukoistavat."

Koska kuurojen arjessa mahdollisuudet kielelliseen ilmaisuun voivat olla vähäisiä, yhteiset kokoontumiset tuovat samankieliset yhteen harrastamaan ja muuten vain vaihtamaan kuulumisia.

Kuurot järjestävät usein tapahtumia, joihin kokoontuu kuuroja ympäri Suomea. Lisäksi järjestetään kansainvälisiä kuurojen tapahtumia, joissa on kuuroja ympäri maailmaa. Aki muistelee, että myös peruskoulussa järjestettiin sähly- ja jalkapalloturnauksia ja muita kuurojen koulujen välisiä tapahtumia. Kuurojen kulttuuripäivät järjestetään joka toinen vuosi. Kuurojen kulttuuripäivät ovat viittomakielisen yhteisön suurin tapahtuma: "Kulttuuripäivät on viittomakielisen kulttuurin laaja katselmus, jossa on esityksiä viittomakielellä ja on niin taide-työitä, teatteria kuin liikuntaakin. Kuurot järjestävät tapahtumia, jotta heidän kulttuurinsa ja yhteisönsä perintö pysyy ja jaetaan eteenpäin."

Tulkkauspalvelu - yksi kuurojen tärkeimmistä palveluista

Koska kuuroilla on oikeus palveluihin omalla äidinkielellään, tulkkipalvelu on yksi tärkeimpiä palveluita. Se mahdollistaa kuuroille vuorovaikutuksen kaikilla elämän alueilla ja yhteiskunnan jäsenenä. Aki kertoo käyttävänsä tulkkipalveluja, ja usein tyypillisiä tilanteita ovat esimerkik-

si pankissa ja lääkärissä käynnit sekä erilaiset juhlat: "Käytän usein paljon tulkkauspalveluja, jotka ovat ilmaisia ja kuuluvat ihmisoikeuksiin. Kuuroilla on oikeus käyttää tulkkia 180 tuntia vuodessa, mutta minulla on 360 tuntia, koska olen kuulonäkövammaisen, jolla on oikeus kaksinkertaiseen määrään. Jos tunnit ovat lopussa, niin voin pyytää Kelalta myös lisätunteja. Tilaan tulkin lähettämällä tekstiviestin, jossa kerron, milloin ja missä tarvitsen tulkin ja että mikä tilaisuus on kyseessä. Sitten he katsovat, onko tulkkia vapaana ja vastaavat minulle, saanko tulkin paikalle. Kun tulkin tilaa hyvissä ajoin vaikka kahta viikkoa ennen, niin sen saa aika varmasti paikalle."

Kuurojen historiaa

Kuurojen asema on ollut huono 1980-luvulle saakka. Ennen 80-lukua kuuroutta pidettiin sairautena. Kuurot eivät saaneet puhua viittomakieltä kouluissa, vaan he opettelivat puhumaan ja lukemaan huulilta.

Viittomakielen puhumisen kieltäminen johti siihen, että erityisesti kansakoulun käyneet nuoret eivät hakeutuneet jatkokoulutukseen. Koska töiden saaminen kuurona oli tuohon aikaan todella vaikeaa, jätettiin erityisesti maaseuduilla asuvia kuuroja työkyvyttömyyseläkkeelle. Kuurojen välinen avoliitto hyväksyttiin vasta vuonna 1969. Aki on onnekas, kun on syntynyt 1990-luvun Suomeen, jossa kuurojen asema on hyvä.

Kuurous ei ole este

Nykypäivänä kuurot käyvät peruskoulun erityisluokissa ja peruskoulun jälkeen siirtyvät opiskelemaan jatkokoulutusta normaalkouluihin. Jatkokoulutuksissa kuuroilla on mahdollisuus tulkkiin, jos samalla luokalla on kaksi tai useampia viittomakielisiä oppilaita.

Kuuroihin kohdistuu ennakkoluuloja vielä nykypäivänkin Suomessa: "Kommunikointi kuulevien kanssa vaihtelee. Jotkut ihmiset kommunikoivat rohkeasti elekielillä; toiset taas kirjoittavat puhelimeen. Joskus käy myös niin, että asia jätetään sanomatta kuurouden takia. Suhtautuminen riippuu pitkälti ihmisten luonteesta ja asenteista."

Aki Pirkolaa ei kuurous ole hidastanut.

Vaikka todellisuudessa kuurojen elämä on ihan tavallista - arkea, matkustelua, juhlia ja hauskanpitoa - niin heidän maailmaansa välillä ihmetellään: "Monet esimerkiksi luulevat, etteivät kuurot pärjää yksin elämässään (joka toki pitää joissain tapauksissa paikkansa, jos on vakavasti vammaainen kuurouden lisäksi, mutta sitä ei pidä yleistää). Vaikka meillä kuuroilla on kuulovamma, elämme silti elämää täysillä ihan niin kuin muutkin."

Vähemmistönä kuurot saattavat kohdata ongelmia: "Kun olemme vähemmistö, huono puoli on esimerkiksi se, että jos yksi kuuro käyttäytyy huonosti, niin muidenkin kuurojen ajatellaan olevan samanlaisia. Jos esimerkiksi jossain työpaikassa

toinen kuuro on käyttäytynyt huonosti, niin työnantaja ei haluakaan enää kuuroja töihin. Kannattaa muistaa, että me kuurotkin olemme luonteeltamme erilaisia."

Kommunikointi kuurojen kanssa

Monet saattavat miettiä, miten kommunikoida tai pitää yhteyttä kuuron kanssa. Aki kehottaa ottamaan rohkeasti puhelimen tai kynän ja paperin esiin, jos ei osaa viittoa: "Ota rennosti, kun tapaat viittomakielisen kuuron! Katso suoraan häneen, sillä katsekontakti on kuuroille tärkeä. Jos et osaa viittoa, voit keskustella kuuron henkilön kanssa kirjoittamalla vaikkapa puhelimeen tai paperille. Kirjoitetun kielen taito

kuuroilla vaihtelee, joten kannattaa käyttää aluksi selkeää kieltä. Yhteydenpito viittomakielisen kanssa käy helpoiten tekstiviesteillä tai sähköpostilla. Huomion kiinnittämiseksi voit heiluttaa kättäsi tai taputtaa kevyesti olkapäälle."

Aki pitää välillä yhteyttä viittomakielisiin kavereihinsa nettissä web-kameran välityksellä. Myös Pyhäjoella Aki törmää välillä viittomakielen osaajiin: "Täällä Pyhäjoella muutama osaa viittomakieltä. Heihin törmää välillä kaupassa ja harrastusten parissa. Kuulevien tutujen kanssa juttelen yleensä kännykkään kirjoittamalla."

IN MEMORIAM

Kättilö Anna Inkeri Luoto (os. Rytönen)

s. 18.4.1922 - k. 16.9.2014

Iloisesta ja laulavaisesta Anni-tytöstä kunnan urauurtavaksi kättilöksi

Anna Luoto syntyi lisalmessa 1922 ja palveli kenttäsaaralan lääkintälottana 1941 – 1944. Hän valmistui kättilöksi Helsingin Kättilöopistosta 1948 ja toimi neljännesvuosisadan kunnankättilönä Pohjanmaalla: Muhoksella ja Pyhäjoella.

”Olen aina ollut sellainen yksin kulkija, nautin, kun saan vaellella yksin ja tehdä havaintoja.” Ote on erästä hänen kirjastaan ”Näin sodan armottomat kasvot”, jonka mummoni kirjoitti eläkepäivillään. Tarina jatkuu ja kertoo siitä, kuinka hän souti kirkkonummen yli kohti kirkkorakennusta, nousi jokitörmää ylös ja kiipesi kirkon katolle laulamaan virsiä. Tällaisena Anna-mummoni muistan. Urheana ja iloisena lottana, joka työskenteli sotarintamalla Kannaksella ja myöhemmin kunnankättilönä.

Lukemattomia kertoja koulun jälkeen istuin keittiön pöydän ääressä Anna-mummon kanssa keskustelemassa tai kuuntelemassa hänen nauhalle sanelemiaan kertomuksia sota-ajoista. Joskus tuntui siltä kuin olisin itsekin elänyt samat vaiheet – niin usein näistä ajoista keskusteltiin ja näitä nauhoja kuunneltiin. Myöhemmin näistä tarinoista kirjoitettiin ja julkaistiin kirja. Lapsesta tarinat tuntuivat kiehtoilta ja jännittäviltä. Sota-ajoista keskustelimme usein. Siitä tuli meille tapa useiden vuosien ajan. Ehkäpä lastenlapsille kokemusten kertominen oli helpompaa – olihan aikaa jo kulunut.

Aikuisena olen usein miettinyt sitä, millaisen jäljen sota voi ihmiseen jättää. Toiset murtavat vaikeiden kokemusten edessä, mutta mummoni käänsi sen vahvuudeksi, josta hän ammensi voimaa varmasti myös kättilöntyöhönsä. Sota-ajan jälkeiseen Suomeen syntyi ennätysmäärä lapsia. Olosuhteet, joissa äidit synnyttivät, olivat usein kurjat. Äidin sänkyvaatteina saattoivat olla pelkät oljet ja vettä saatettiin lämmittää navettapadassa. Tätä on vaikea ymmärtää, kun itse on elänyt hyvin toisenlaisessa ympäristössä.

Anna-mummo on ollut minulle esimerkki naisesta, jonka elämällä on ollut merkitystä monien ihmisten elämään, eikä vähiten omaani. Anna-mummo on esimerkki naisesta, joka oli päättäväinen, sinnikäs eikä antanut periksi. Hän lähti vapaaehtoisena 19-vuotiaana lisalmesta lotaksi. Hänen matkansa suuntautui Lapinlahden ja Kemin sotasairaalan kautta rintamalle Itä-Karjalaan, Kannakselle ja Lappiin. Sotavuosien jälkeen hän päätti jatkaa toisten auttamista ja lähti opiskelemaan kättilöksi Helsingin Kättilöopistoon. Uran hän teki kunnankättilönä Muhoksella ja Pyhäjoella.

Anna-mummo viitoitti omalla esimerkillään myös vahvasti omaa elämäni ja valintoja, joita olen tehnyt. Anna-mummon kannustusten ansiosta olen siinä pisteessä, missä olen. Hän aina jaksoi aina kannustaa menemään eteenpäin.

Anna-mummo toteaa kirjassaan: ”lisalmeen menevään junaan nousi 22-vuotias lääkintälotta, jonka maailmankuva oli kirkas ja ehyt. Sitä ei sodan armottomuuskaan ollut pystynyt särkemään. Meille jäi itsenäinen isänmaa. Se on palkka, josta saisimme ristityn käsin kiittää.” Anna-mummo saa levätä nyt rauhassa kaikesta työstä. Meillä on häntä monesta asiasta kiittäminen.

Anna-mummoa lämmöllä muistellen,
lapsenlapsi Annareetta Vaara

Mikkelinpäivän

Enkelikirkko –perhemessu ja vanhusten kirkkopyhä

kirkossa su 5.10. klo 11.

Mukana lapsikuoro. Kaikki lapset saavat tulla mukaan kulkueeseen ja enkelijumppaan.

Kirkossa esillä kerholaisten askartelema enkeleitä klo 13.30. asti

Ruokailu seurakuntatalolla klo 12-13.

Makaronilaatikko: Aikuiset 4€ ja lapset 2€.

Seurakunta tarjoaa omenapiirakkakahvit /mehut.

Vanhempi väki: Voit tilata kyytiä taksiasemalta p. 0600 30009 la 4.10. mennessä.

Tervetuloa!

தொண்டு கச்சேரி

tonṭu kaccēri - hyväntekeväisyyskonsertti
Pyhäjoen kirkossa su 5.10.2014 klo 18

Operaatio Ruut kustantaa tänä vuonna 1302 lapsen tai nuoren koulutuksen Intiassa. Se ei ole paljon miljoonien koulutuksen ulkopuolelle jäävien lasten maassa. Mutta se on todella suurta niille perheille, joiden lapsi pääsee nyt kouluun. Osana tämän hankkeen toteutusta pyhäjokiset laulajat ja soittajat ovat lupautuneet musisoimaan enkelien ja lasten päivän konsertissa.

Ohjelma ja esiintyjien joukko on mittava:

Saaren koulun kuoro

Kirkkokuoro

Soliseva

Vanhat harput

Muistihäiriö

Lauluyhtye Aavistus

Krankin perhe

Huong Rahlan-Kallio

Saana Kastelli

yhteislaulu

Koulua käymättömistä lapsista suurin osa on intialaisia. Heitä on miljoonia. Operaatio Ruut on jo 19 vuoden aikana auttanut tuhansia lapsia saamaan koulutusta ja sen jälkeen paremman elämän.

Konsertin hinta 10 €

Operaatio Ruut

Pyhäjoen seurakunta

SENIORIVIIKKO PYHÄJOELLA 5. – 12.10.2014

Vuonna 2014 viikon teemana on **Arvokas vanhuus on ihmisoikeus. Aina.**

Sunnuntai 5.10.

Klo: 11.00 Enkelikirkko, perhemessu ja vanhusten kirkkopyhä

Klo: 18.00 Konsertti Operaatio Ruutin hyväksi

Maanantai 6.10.

Klo: 9.00 – 11.00 Seniorisurf kirjastolla

Tiistai 7.10.

Klo: 12.00 Eläkeliiton päiväkahvilaisuus seurakuntatalolla. Hanna-Leena Mattila esitelmöi aiheesta Pyhäjoen historia.

Klo: 14.00 Kirjastohetki Iltaruskossa

Klo: 12.00 – 19.00 Inbody -mittaus, yli 65-vuotiaat ilmaiseksi, ajanvaraus puh: 040 3596 104

Keskiviikko 8.10.

Retki Kalajoelle. Käymme Havulan museossa opastetulla kierroksella, kahvilla Tapion Tuvalla sekä uimassa kylpylä SaniFanissa. Retken hinta 25 euroa. Ilmoittautumiset 6.10. mennessä puh: 040 3596 102. Lähtö klo: 12.00 ja paluu noin klo: 17.00.

Klo: 18.00 Banduristien trio Malvi Pauhasalissa

Torstai 9.10.

Klo: 13.00 Päivätoiminnan Torstaitytöt vauhdissa – esitys Jokikartanon ruokasalissa, jonka jälkeen ”Vie vanhus ulos” – ulkoilutustempaus

Perjantai 10.10.

Klo: 14.00 Keppijumppa Urheilukentällä. Omat kepit mukaan

Klo: 18.00 Seelareiden yhteislaulutilaisuus Pauhasalissa

TERVETULOAA
MUKAAN
TOIMINTAAN!

Yppärin koulun harjannostajaiset perjantaina 19.9.2014

Yppärin uusi koulu on saanut jo katon päälle.

Koulun 1. - 2. luokkalaiset esittivät yhdessä opettajien kanssa laulun siitä, kuinka koulua on rakennettu.

Tilaisuudessa päästiin maistelemaan koulun näköistä kakkua.

Koulun 3. - 4. luokkalaiset esittivät laulun keltaisesta talosta.

Rakennetaan uusi koulurakennus

- Kapasiteetti 60 oppilasta ja esikouluryhmä
- Pinta- ala 679 m²
- Tilavuus 2595m³

Rakennusmateriaali on puu ja kantava väliseinä betonia, kattomateriaalina huopa. Rakennus sijoittuu olemassa olevan koulutilan viereen.

Rakennus lämmitetään maalämpöjärjestelmällä porakaivoineen.

Rakennuslupa saatu 4.6.2014, Lupa nro 14/44-R Urakkakilpailun voitti Rakennushollari Oy, Kalajoki Urakkamuoto: KVR-urakka.

Rakennustyöt aloitettiin kesäkuussa 2014 Rakennustyöt valmistuvat kevään 2015 aikana Koulutyö uudessa koulutilassa aloitetaan elokuussa 2015

Uuden koulurakennuksen tilajärjestelyt

- Opetustilat 3 luokkaa, a' 20 oppilasta
- Esiopetustila
- Teknisen työn tila
- Erytisopetustila
- Opettajainhuone
- Jakelukeittiö
- Pukuhuoneet ja WC:t
- Varasto ja siivoustilat

Vanhan koulutilan saneeraus ja muutostyöt

Kesällä 2015 puretaan vanhan koulutilan luokahuoneet ja entiset opettajien saneeratut asunto-tilat. Nykyinen liikuntatila/juhlasali jää edelleen käyttöön. Sen etelänpuoleinen julkisivu rakennetaan uudelleen luokkatilojen purun jälkeen. Tavoitteena on ottaa tila käyttöön muutosten valmistuttua syksyllä 2015.

Purkutöihin ja piha-alueen viimeistelytöihin on lupautunut osallistumaan Yppärin kylätoimikunta talkooperiaatteella.

Vaativat purkutyöt ja uudelleen rakennustyöt teetetään kuitenkin myöhemmin valittavilla urakoitsijoilla.

Rakennuksen lämmitys muutetaan öljylämmityksestä maalämmöksi.

KOULUJEN RUOKAILUT viikolla 41

Ma	6.10	Lihapullakastike, pasta, salaatti, feta
Ti	7.10.	Kebabkiusaus, porkkanaraaste, punajuuret
Ke	8.10.	Makkarakastike, perunat, lämmin kasvis, tuoresalaatti
To	9.10.	Broilerilasagnette, tuoresalaatti, mustaherukkahillo
Pe	10.10.	Kirkas kalakeitto, pehmeä leipä, leikkele, soppa

SYYSLOMALLA TAPAHTUU!

KOKO PERHEEN TOIMINTAPÄIVÄ

21.10 KLO 12-15 SHELLIN YHTEYDESSÄ

MÖNKKÄRIN TAITOAJOA, KEPPIHEVOSKILPAILUA, TAITOPAJOJA JA PALJON MUUTA MUKAVAA TOIMINTAA

KIERRÄTYSTÄ JA VOI TULLA PITÄMÄÄN PERÄKONTTIKIRPPARIA (SISÄTILAANKIN KÄYTÖSSÄ)

NUORTEN LEIVONNAISIA MYTTÄVÄNÄ!

MAKKARA, MEHU JA KAHVI TARJOILU

TOPI NALLE VIERAILEE!

SarpattiÄXÖN
PE 10.10. klo 18-20

Ohjelmaa alakouluikäisille; esityksiä, pelejä, leikkiä, arvontaa, raamattuopetusta, kisailua, palkintoja, musiikkia, nyyttarit ym.

Vapaa pääsy!

järj. Pyhäjoen seurakunta

NUORISOTILA**KAHAVELI****PE KLO: 19 - 22!!!**

**10.10. avoimet ovet,
vanhemmat tervetulleita
tutustumaan toimintaan**

**Yläkouluikäisille ja sitä
vanhemmille**
Tule tapaamaan kavereita,
pelaamaan biljardia tai muuten
vaan hengailemaan...

Joka kerta myös kahvit / mehut ilmaiseksi ☺

Nolla promillea - periaate!

Terveisin nuokkariohjaajat

Kirjastossa tapahtuu

Näyttelytilassa lokakuussa
Mika Moisalan veistoksia ja maalauksia

*

Tietokoneopastusta senioreille
maanantaina 6.10. klo 9 - 11.
Omat kannettavat tietokoneet tai
tabletit voi ottaa mukaan. Jos kiinnostusta
riittää, pidetään lisää oppitunteja
myöhemmin!

*

Satuhetki
maanantaina 6.10. klo 10.
Passaa 0-8 -vuotiaille.
Kesto noin 20 minuuttia.

*

Iltaruskon kirjastohetki
tiistaina 7.10. klo 14.

*

Lukupiirissa keskiviikkona 8.10. klo 18 Muriel
Barbryn Siilin eleganssi

*

Oona Muurinen, laulu,
ja Harri Haataja, kitara, esiintyvät
kirjastossa perjantaina 17.10. klo 18.

Tervetuloa!

Vanhan yksinäisen ja uteliaan vuorenpeikon tarina

Olipa kerran eräänä valoisaan aamuna poika, joka lähti kalastamaan. Samana aamuna lähti kävelylle myös vuorenpeikko, jonka nimi on Taavi. Poika nimeltään Sampo lopetti kalastamisen, koska ei saanut saalista. Hän päätti lähteä kotimatalle. Kesken kotimatkan Sampo kohtasi vuorenpeikon! Sampo säikähti HIRMUISESTI ja hyppäsi askeleen taaksepäin. Vuorenpeikko hämmästyí pojan elettä ja kysyi:

- Kuka täällä tömistelee?
- Mi-mi-mi-nä ttääl-lä tömistelen, Sampo.
- Jahas, vai tuollainen pikku-poika! sanoi vuorenpeikko.
- Minä olen muutes Taavi, jatkoi vuorenpeikko, minua ei tarvitse pelätä, en syö ihmisiä, en edes eläimiä, minä syön vain marjoja, sieniä, kaikkea metsästä löytyvää ravintoa ja joskus pyydystän kaloja.
- Ahaa...minä kyllä pelästyin sinua, en ole ikinä ennen nähnyt peikkoa, missä sinä asut? Sampo kysyy.
- Tuolla metsässä on kotiluolani, vastaa Taavi.
- Tule katsomaan luolaani, Taavi pyytää.
- Voisin kai minä tulla, Sampo vastaa.
- Niin lähtevät Taavi ja Sampo

tutustumaan vuorenpeikon kotiluolaan, joka on aika lähellä metsässä ison kallion kupeessa. Sampo yllättyí, koska luolassa oli lämmintä, kodikasta ja viihtyisää.

- Minulla on nälkä, kävin kyllä kalastamassa, mutta en saanut yhtään kalaa, kertoo Sampo peikolle.

- Mennään yhdessä kalastamaan, minä tiedän tämän joen parhaat kalapaikat, ehdottaa Taavi.

Samassa kuuluu kova jyrinä ja Sampo säikähtää.

- Älä pelkää, se on vain minun vatsani, joka kurisee nälästä, meillä isoilla peikoilla kuuluu-kin tosi iso ääni vatsasta, Taavi naurahtaa.

- Lähdetään vain kalaan, sanoo Sampo.

Niin lähtivät poika ja vuorenpeikko yhdessä takaisin joelle. Taavi näytti Sampolle uusia kalapaikkoja ja saalista tuli mukavasti. Aurinko alkoi jo laskea. Se sai maiseman näyttämään hienolta kruunaten pojan ja peikon juuri alkaneen ystävyuden. Tämä ystävyys kesti ikuisesti.

Kirjoittanut Saaren koulun 4.luokka Yhteispeleihankkeeseen liittyvällä Teemme yhdessä -toimintatavalla.

Tarina kirjoitettiin tämän kuvan innoittamana.

Pyhäjoen Apteekki palvelee Pyhäjoella ja Merijärvellä

Yritys: Pyhäjoen Apteekki

Yrittäjä: Mika Karhu

Toimiala: apteekki

Perustamisvuosi: 2013 (1929)

Sijainti: Vanhatie 44

Kotisivut: www.pyhajoenapteekki.fi

Jyri Laakso

Kauhavalla syntynyt **Mika Karhu** on toiminut Pyhäjoen Apteekin apteekkarina vuoden 2013 alusta lähtien. Tosin ensimmäisen kerran apteekki Pyhäjoelle perustettiin jo vuonna 1894, ja nykyinen apteekki aloitti 1929. "Halusin olla jo nuoresta lähtien proviisori. Muita mahdollisia vaihtoehtoja olivat lääkärin ja lentäjän ammatit, mutta lopulta tämä vei voiton. Apteekkarin ammatissa yhdistyvät lääke- ja luonnontieteet, yrittäjäys ja ihmisten kanssa työskentely. Ennen Pyhäjoelle tuloa olen ollut töissä apteekeissa ja lääk-

keiden tuotekehitystehävissä eri puolilla Suomea", Karhu taustoittaa.

Kuinka tulla apteekkariksi?

Sattuma näyttelee roolia apteekkarin sijoittumisessa. Kun edellinen apteekkarilopettaa, niin lääkäläkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea laittaa apteekkiluvan haettavaksi. Luvan saannin edellytyksenä on proviisorin koulutus ja kattava työkokemus apteekissa. ja muissa lääkehuollon tehtävissä. Yleensä hakijoita on useita. "Olen iloinen, että pääsin juuri Pyhäjoen apteekkiin. Asiakkaat ovat mukavia ja apteekissa hyvät

Kuvassa Pyhäjoen Apteekin valikoimaa ja historiaa.

Kuva: Jyri Laakso

henkilökunta. Yhteistyö myös sivutoimipiste Merijärvellä. Yhteensä työntekijöitä on kahdeksan. Pohjoisessa elämä on muutenkin mutkatonta ja sujuvaa", Karhu kertoo kokemuksistaan Pyhäjoella.

Tuotteet ja palvelut

Pyhäjoen Apteekilla on

vat täällä ja Merijärvellä maan", vapaa-ajalla kuntajatkossakin. Apteekin toimintaa harrastava apteekkaripäättää. mintaa ja palvelua kehitetään. Tarpeen tullen myös tilaamme tuotteita ja otamme valikoimaan edistäviä pysyvästi, mikäli niitä ei ole valmiina valikoimassamme. Tervetuloa asioi-

Luetko sinä? -kampanja Saaren koululla

JONNA RAUTIO

Saaren koulun kahdeksan luokan osallistuneet Luetko sinä? -kampanjaan. Suomen Kustannusyhtiö ja Sanomalehtien Liitto haluavat edistää kampanjalla kasiluokkalaisten lukemisen ja kirjoittamisen taitoja. Kampanjan järjestäjät haluavat innostaa kasiluokkalaista tutustumaan kirjallisuuteen ja sanomalehtien hauska ja haastavalla tavalla. Äidinkielen opettajat **Kirsi Rautio** ja **Sari Hidén** pitävät arvostelun ymmärtämistä ja oppilaiden mielipiteitä tärkeinä: "Tärkeintä on ymmärtää, millainen tekstilaji arvostelu on ja löytää omia mielipiteitä kaunokirjallisuudesta."

Luetko sinä? -kampanjassa oppilaat kirjoittavat arvioita. Arvostelu kirjoitetaan kolmessa osassa julkaistavasta novellista. Tänä vuonna se kirjoitettiin Viime vuoden Finlandia Junior -voittajan, **Kreetta Onkelin** kirjoittamasta "Paha vuosi" novellista. Opettaja valitsee kolme parasta arvostelua, jotka lähetetään eteenpäin. Kampanjan parhaat luokat palkitaan lukokarekirahastipendein ja taulutietokonein.

Viime vuoden kampanjassa Saaren koulun oppilaita siteerattiin Kalevassa ja Keskipohjanmaassa. "Kolmen parhaan arvostelun valinta on haastavaa", Rautio kertoo. "Kisaan olisi voinut lähettää useampiakin, mutta kolme piti valita", Hidén jatkaa. Arvosteluita julkaistaan **Aleksis Kiven** päivänä 10. lokakuuta kampanjaan osallistuneissa sanomalehdissä.

Kampanjasta on tullut perinteinen Saaren koululla. Kahdeksas luokka alkaa sillä. Kampanjaan mukaan lähtemisessä on kaksi puolta: "Siinä tulee kirjallisuuden lukemista ja kirjoittamista. Kummatkin ovat hyvin tärkeitä

Kasiluokkalaisten arvioivat novellia.

osa-alueita. Lisäksi mukana on kilpailuhenkkeä."

Oppilaat aloittivat perehtymällä arvosteluun tekstilajina. He harjoittelivat muun muassa Lukufiilis-lehdestä poimittujen arvosteluiden avulla – yksin ja yhdessä. Oppilaat pitivät enemmän kampanjaan liittyvästä opiskelusta, etenkin atk-tunneista.

"Hyvin positiivisia arvosteluita. Päinvastoin kuin oma mielipiteeni. Kerronta on liian selostavaa ja dialogi lyhyttä. Novellin henkilösuhteita ja sanomaa mielestäni painotetaan

novellissa liikaa; ei anneta tilaa oppilaan omalle päättelykyvyllä", Rautio kertoo. Aiheellaan novelli puhuttelee nuoria. Oppilaiden on helppo samaistua siihen, sillä siinä on tosielämän

maku. Novellin sanoma on: "Jos kaatuu, täytyy nousta ylös ja yrittää uudelleen."

4H-kahvila, käsityömyymälä ja kierrätys

jatkuvat vielä Shellin tiloissa. Avoinna ma-pe 9-15

PYHÄJOEN KUNTA

Valtuuston kokous pidetään keskiviikkona 8.10.2014 alkaen klo 18.00 kunnantalon valtuustosalissa.

Kokouksessa käsiteltävät asiat:

- Hourunkosken puiston asemakaavan muutosluonnos / Linjaus
- Aatosvainion asemakaavan muutos ja laajennusluonnos / Kaavaehdotus / Aatosvainion asemakaavan muutoksen ja laajennuksen hyväksyminen
- Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän osavuositarkastus ajalta 1.1.-30.6.2014
- Lausunto sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain hallituksen esityksen luonnoksesta
- Lainan myöntäminen Pyhäjokisuun Vesi Oy:lle
- Ystävyysskuntatoiminta Lääne-Nigula kunnan kanssa
- Tapani Kestilän ero luottamustoimista
- Pyhäjoen kunnan graafisten ohjeiden päivitys

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä hallinto-, elinkeino- ja perusturvaosastolla keskiviikkona 15.10.2014 klo 9.00-16.00.

Risto Kittilä
valtuuston puheenjohtaja

Kuntatie 1, Postilokero 6, 86101 Pyhäjoki
Puhelin: 040 359 6000, Faksi: (08) 439 0266
www.pyhajoki.fi

**PERJANTAINA 10.10.
KLO 18.00.
PAUHASALISSA:**

**SEELAREIDEN
YHTEISLAULUILTA
TERVETULOA!**

Pyhäjoen Lukion Pauhasalissa
Keskiviikkona 8.10. klo 18.00:

Ukrainalainen
Banduristi-trio
MALVI

Vapaa pääsy
Tervetuloa!

Vapaa-aikatoimen maksuttomat
YLEISÖLUISTELUVUOROT
PYHÄJOEN JÄÄHALLISSA 2014 – 2015
Vuorot voimassa 9.9. alkaen

YLEISÖLUISTELUT	LUISTELUKOULU
Tiistaina klo: 15.45 – 16.45 Mailallinen alakouluikä	Keskiviikkona klo: 16.45 – 17.45
Torstaina klo: 16.15 – 17.15 Mailallinen yläkouluikä	Perjantaina klo: 17.30 – 18.30
Sunnuntaina * klo: 11.30 - 12.30 Mailaton	
* klo: 12.30 - 13.30 Mailallinen alakouluikä	
* klo: 13.30 - 14.30 Mailallinen yläkouluikä	

Kaikilla luistelijoilla tulee olla kypärä päällä!
Luistelu omalla vastuulla.

4H-SEIKKAILULEIRI

KE - PE 22.-24.10.14

TERVOSSA

Leiritunnelmaa

Kalastusta

Metsässä seikkailua ja erätaitoja

Mukavaa puuhaa ...

YLI 9 - VUOTIAILLE

Leirimaksu: 4H - jäsenet 30,- / ei jäsenet 60,- (sis. ruokailut, majoittuminen + ohjelman)

Ilmoittautumiset: 4H-toimistoon to 16.10 mennessä
puh: 044 - 3390 220

PARKOUR – KURSSI Monitoimitalolla

Keskiviikkona 22.10.2014

Klo: 10 - 12   7 – 9- vuotiaat

Klo: 13 – 15   10 – 12 - vuotiaat

Kurssin hinta 5 euroa.

Mukaan joustavat vaatteet, omat eväät ja juotavaa.

Ilmoittautumiset to 16.10. mennessä vapaa-aikatoimistoon
puh: 040 3596 104. Ilmoittaudu nopeasti, sillä kurssilla rajoitettu määrä paikkoja.

Järjestäjänä Pyhäjoen vapaa-aikatoimi ja Oulun Parkour seura

Siikajoen, Rannikon, Vihannin ja Pyhäjoen

4H-yhdistyksien syyslomaretki

SuperPark -

sisäliikuntapuistoon

Maanantaina 20.10.2014

VIETÄMME VAUHDIKKAAN
PÄIVÄN SEIKKAILLEN
SISÄLIIKUNTAPUISTOSSA!

REISSUN HINTA 4H-
JÄSENMAKSUN
MAKSANEILLE 30€/HLÖ JA
MUILLE 40€/HLÖ

HINTA SISÄLTÄÄ KYVDIN JA
SISÄÄNPÄÄSYN PUISTOON.
RUOKAILU OMALLA
KUSTANNUKSELLA.

BUSSI AJAA SEURAAVAN AIKATAULUN MUKAAN:

Pyhäjoen Shell klo 8.20 Pattijoen Leipurinkeidas klo 8.50,
Vihannin St1 klo 9.30 Paavolan Kipsa klo 9.50, Ruukki
kunnantalo klo 10 ja Revonlahden Taukokartano klo 10.10.,
Perillä olemme n. klo 11 ja paluumatkalle lähdemme klo 17.

Alle 10-vuotiailla oltava huoltaja mukana!

Varaa paikkasi ja ilmoittaudu pian
puh. 044 3390220

TANSSIA JUMPATEN

PE 24.10.2014 MONITOIMITALOLLA

Klo: 13 – 14   7 – 9 - vuotiaat

Klo: 14.30 – 15.30   10 – 12 - vuotiaat

Klo: 16 – 17   13 – 15 – vuotiaat

Tunnin tarkoituksena liikkua vauhdikkaan musiikin tahtiin!

Sopii pojille ja tytöille.

Mukaan tarvitset sisäliikuntakengät- / tossut, juomapullon ja liikuntaan sopivan varustuksen.

Osallistumismaksu 5 euroa / hlö.

Ohjaajana Reija Koskenlaine PTCA – Personal Trainer

Ilmoittautuminen pe 17.10. mennessä vapaa-aikatoimistoon
puh: 040 3596 104.

Tule mukaan!